

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO
NR. VIII-49 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – NSPI
PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS
ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 10, 10-1 IR 11
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – KASOKTĮ
PROJEKTAS) (TAP-19-584; TAIS NR. 19-3246(2))**

2019-04-25 Nr. NV-1148

Vilnius

Įvertinę teikiamų įstatymų projektų atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje yra pateikiama sąvokos „karys“ samprata – Lietuvos Respublikos pilietis, atliekantis tikrąją karo tarnybą, todėl šio pastebėjimo kontekste turėtų būti įvertintas KASOKTĮ projektu keičiamo įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 11 punkto papildymas „krašto apsaugos sistemos karių“ pagrįstumas, be kita ko, sistemiškai vertinant ir KASOKTĮ projektu keičiamo įstatymo 10¹ straipsnio 1 dalies (kartu ir šio straipsnio pavadinimo), taip pat NSPI projekto nuostatas, kuriose atitinkama apimtimi reguliavimas nėra koreguojamas.

2. Pastebime, kad pagal šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nuostatas principinė kariuomenės struktūra ir ribiniai karių skaičiai bei kariuomenės struktūros 6 metų planavimo gairės turėtų būti planuojamos kasmet, t.y. teikiant Seimui pavasario sesijoje tvirtinti principinės kariuomenės struktūrą 2020 metais. Siūlomais pakeitimais ketinama atsisakyti aptarto planavimo modelio, tačiau nėra numatoma naujai siūlomų teisinio reguliavimo priemonių įsigaliojimo data. Atsižvelgiant į tai, kad nėra žinoma, kada (ar) teikiamiems įstatymų projektams būtų pritarta Seime, mūsų nuomone, gali susidaryti tokia situacija, kad ateinantiems metams nebūtų išpildyti nei šiuo metu galiojantys kariuomenės planavimo reikalavimai, nei sudarytos teisinės prielaidos naujai siūlomam planavimo modeliui. Siūlome šia apimtimi reguliavimą pagrįsti, apsvarstyti galimybę numatyti pereinamąjį laikotarpį, prireikus, be kita ko, atitinkamai papildyti aiškinamąjį raštą, aptariant minėtas aplinkybes.

3. KASOKTĮ projektu keičiamo įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje siūloma papildyti, kad kariuomenės pajėgų rūšis (greta šiuo metu numatytų kariuomenės junginių, dalinių) steigia, reorganizuoja ar likviduoja krašto apsaugos ministras. Visų pirma, šis reguliavimas sistemiskai turėtų būti derinamas su aptariamo straipsnio 2 dalimi, kurioje numatyta, kad kariuomenės daliniai, junginiai ar kiti kariniai vienetai atskiro juridinio asmens statuso neturi. Be to, pastebėtina, kad išskiriami struktūrinių pertvarkymų veiksmai (steigimas, reorganizavimas, likvidavimas) paprastai siejami su juridinių asmenų teisinėmis formomis. Antra, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje yra pateiktas baigtinis kariuomenės pajėgų rūšių sąrašas, todėl šios rūšys gali būti koreguojamos tik įstatymu. Mūsų nuomone, KASOKTĮ projektu keičiamo įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje pakaktų nurodyti, kad detalią kariuomenės struktūrą, kurioje nurodomos kariuomenės pajėgų rūšys, kariuomenės junginiai bei daliniai, vadovaudamasis Seimo patvirtinta principine kariuomenės struktūra, nustato krašto apsaugos ministras. Šių pastebėjimų kontekste taip pat siūlome įvertinti KASOKTĮ projektu keičiamo įstatymo 10¹ straipsnio 1 dalies papildymus.

4. Siūlytume papildomai apsvarstyti, ar pagrįstai KASOKTĮ projekte siūloma vartoti terminus, kurie pasiūlyti Vyriausybės Seimui pateiktame įstatymo projekte Nr. XIII-3038, tačiau Seimas iki šiol jam nepritarė, be kita ko, vertinant tai, kad susidarytų teisinė kolizija, jei visų pirma būtų pritarta KASOKTĮ projektui, o ne įstatymo projektui Nr. XIII-3038.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Gasiūnaitė